

LR Seimo pilietinės visuomenės plėtros grupės nariams

2017 m. gruodžio 1 d., Vilnius

**SIŪLYMAS TOBULINTI VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO
VALSTYBINĖJE TARNYBOJE ĮSTATYMĄ**

PROJEKTAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS

**VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO VALSTYBINĖJE
TARNYBOJE
ĮSTATYMAS**

1997 m. liepos 2 d. Nr. VIII-371

Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir uždaviniai

Šiuo įstatymu siekiama suderinti valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų privačius ir visuomenės viešuosius interesus, užtikrinti, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, įtvirtinti priimamų sprendimų nešališkumą ir užkirsti kelią atsirasti bei plisti korupcijai valstybinėje tarnyboje.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje**, – valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, teisėjai, žvalgybos pareigūnai, profesinės karo tarnybos karininkai, asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus, asmenys, dirbantys viešosiose įstaigose ir asociacijose, **kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė** ~~kurių gauna lėšų iš Lietuvos valstybės ar savivaldybių biudžetų ir fondų~~, ir turintys **viešojo** administravimo įgaliojimus, Lietuvos banko darbuotojai, turintys viešojo administravimo įgaliojimus (atliekantys finansų rinkos priežiūros, vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų nagrinėjimo ne teisme funkcijas ir kitas viešojo administravimo funkcijas), akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, vadovai ir vadovų pavaduotojai, taip pat kiti asmenys, turintys viešojo administravimo įgaliojimus.

2. **Privatūs interesai** – asmens, dirbančio valstybinėje tarnyboje, (ar jam artimo asmens) asmeninis turtinis ar neturtinis suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

3. **Viešieji interesai** – visuomenės suinteresuotumas, kad asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, visus sprendimus priimtų nešališkai ir teisingai.

4. **Interesų konfliktas** – situacija, kai valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, atlikdamas pareigas ar vykdydamas pavedimą, privalo priimti sprendimą ar dalyvauti jį priimant, ar įvykdyti pavedimą, kurie susiję ir su jo privačiais interesais.

Labdaros ir paramos fondas "Nevyriausybinų organizacijų informacijos ir paramos centras"

☎ tel.: +370 678 13713; +370 670 36796 ✉ Odminių g. 12, LT-01122 Vilnius 🌐 www.nisc.lt ✉ info@nisc.lt
Įmonės kodas 192013926 # a/s LT36 7044 0600 0109 6326, AB SEB bankas, b/k 70440

5. **Artimi asmenys** – valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka (toliau – partneris), taip pat jų tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai.

6. **Asmeninis suinteresuotumas** – valstybinėje tarnyboje dirbančio asmens (ar jam artimo asmens) moralinė skola, moralinis įsipareigojimas, turtinė ar neturtinė nauda arba kitas panašaus pobūdžio interesas.

7. **Įmonė** – visų rūšių ūkinės, komercinės, kredito ir finansinės įmonės, bendrovės, įstaigos, bendrijos, asociacijos, susivienijimai ir organizacijos.

8. **Kontroliuojama įmonė** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatyme.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-244](#), 2001 04 10, *Žin.*, 2001, Nr. 35-1165 (2001 04 25)

Nr. [IX-488](#), 2001-08-02, *Žin.*, 2001, Nr. 71-2517 (2001-08-17)

Nr. [IX-1438](#), 2003-04-03, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1683 (2003-04-24)

Nr. [IX-1809](#), 2003-11-06, *Žin.*, 2003, Nr. 111-4929 (2003-11-26)

Nr. [X-724](#), 2006-06-22, *Žin.*, 2006, Nr. 77-2968 (2006-07-14)

Nr. [X-1667](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3177 (2008-07-17)

Nr. [XI-287](#), 2009-06-11, *Žin.*, 2009, Nr. 75-3066 (2009-06-25)

Nr. [XI-1279](#), 2011-03-15, *Žin.*, 2011, Nr. 37-1758 (2011-03-29)

Nr. [XI-2063](#), 2012-06-12, *Žin.*, 2012, Nr. 72-3708 (2012-06-27)

Nr. [XII-870](#), 2014-05-08, *paskelbta TAR 2014-05-13, i. k. 2014-05351*

3 straipsnis. Asmenų, pretenduojančių dirbti, dirbančių ir dirbusių valstybinėje tarnyboje, prievolės

1. Viešųjų interesų viršenybei užtikrinti asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, privalo:

- 1) nešališkai, sąžiningai ir tinkamai atlikti tarnybines pareigas;
- 2) teisės aktų nustatyta tvarka ir priemonėmis vengti interesų konflikto ir elgtis taip, kad nekiltų abejonių, jog toks konfliktas yra;
- 3) nesinaudoti pareigomis asmeninei naudai gauti;
- 4) priimdami sprendimus, vadovautis įstatymais ir visų asmenų lygybės principu;
- 5) nesinaudoti viešai neskelbiama tarnybine informacija ne tarnybinei veiklai;
- 6) nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia valstybės ar savivaldybių valdomu turtu ne tarnybinei veiklai. Atskirais atvejais taikomas išimtis gali nustatyti įstatymai.

2. Asmenys, pretenduojantys dirbti ir dirbantys valstybinėje tarnyboje, taip pat kiti asmenys, nurodyti šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje, privalo deklaruoti privačius interesus.

3. Asmenims, nustojusiems eiti pareigas valstybinėje tarnyboje, taikomi šio įstatymo penktajame skirsnyje nustatyti apribojimai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1667](#), 2008-07-01, *Žin.*, 2008, Nr. 81-3177 (2008-07-17)

Nr. [XI-2063](#), 2012-06-12, *Žin.*, 2012, Nr. 72-3708 (2012-06-27)

ANTRASIS SKIRSNIS PRIVAČIŲ INTERESŲ DEKLARAVIMAS

4 straipsnis. Privačių interesų deklaracija

1. Valstybinėje tarnyboje dirbantis asmuo, taip pat asmuo, pretenduojantis į pareigas valstybinėje tarnyboje, privalo deklaruoti privačius interesus šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka pateikdamas privačių interesų deklaraciją (toliau – deklaracija). Šio įstatymo nuostatos dėl privačių interesų deklaravimo taip pat taikomos politinių partijų pirmininkams ir jų pavaduotojams, valstybės politikų visuomeniniams konsultantams, padėjėjams, patarėjams, ministerijų kolegijų nariams, Privalomojo sveikatos draudimo tarybos nariams, taip pat gydytojams, odontologams ir farmacijos specialistams, dirbantiems biudžetinėse ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, valstybės ir savivaldybių įmonėse bei įmonėse, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, turinčiose asmens sveikatos priežiūros ar vaistinės veiklos licenciją.

2. Kandidatai į Seimo narius, Respublikos Prezidentus, Europos Parlamento narius, savivaldybių tarybų narius deklaracijas pateikia atitinkamų rinkimų įstatymų nustatyta tvarka.

Aiškinamajam raštui

Pagal viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 straipsnį prie asmenų, dirbančių valstybės tarnyboje priskiriami ir asociacijų bei viešųjų įstaigų vadovai, tačiau kai valstybė ar savivaldybė nėra šių organizacijų steigėja ar narė, tokios organizacijos laikomos nevyriausybinėmis organizacijomis (pagal Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą), tad šie asmenys negali būti prilyginami prie valstybės tarnautojo statusą turinčių asmenų. O iš to ir nekyla prievolė teikti interesų derinimo deklaracijų Valstybinei tarnybinės etikos komisijai (VTEK).

Atsižvelgiant į VTEK 2017 m. sprendimų praktiką, kuomet **2017-10-25 posėdyje VTEK nusprendė nutraukti tyrimus dėl dviejų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybos narių elgesio, o kitu tos pačios dienos sprendimu nusprendė pripažinti, jog Dizainerių sąjungos valdybos pirmininkas bei 2018 m. vasario 7 d. sprendimu nusprendė pripažinti, jog Baltijos Aplinkos Forumo direktorius pažeidė įstatymą, būtina koreguoti** viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 straipsnį, įvedant teisinį aiškumą, pagal kurį būtų reglamentuojama, jog asmenys, dirbantys viešosiose įstaigose ir asociacijose, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė ir kurių vadovai turi viešojo administravimo įgaliojimus.

Taip bus įvestas teisinis aiškumas kas yra viešojo administravimo įgaliojimai pagal Viešojo administravimo įstatymą, nes administravimo įgaliojimus turi bet kurios formos juridiniai vienetai, tame tarpe ir verslo įmonės. Taip pat bus užtikrintas tinkamas ir adekvatus VTEK darbas, vertinant skundus tik apie tuos asmenis, kurie iš tiesų dirba valstybės tarnyboje. O verslo įmonių ir nevyriausybinių organizacijų vadovams tokios prievolės teikti interesų deklaracijas nebus taikomos.

Tad siūloma pakeisti įstatymo 2 straipsnį ir išdėlioti taip:

Asmenys, dirbantys valstybinėje tarnyboje, – valstybės politikai, valstybės pareigūnai, valstybės tarnautojai, teisėjai, žvalgybos pareigūnai, profesinės karo tarnybos karininkai, asmenys, dirbantys valstybės ir savivaldybių įmonėse, biudžetinėse įstaigose ir turintys administravimo įgaliojimus, asmenys, dirbantys viešosiose įstaigose ir asociacijose, **kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė** kurios gauna lėšų iš Lietuvos valstybės ar savivaldybių biudžetų ir fondų, ir turintys **viešojo** administravimo įgaliojimus,

Pagarbiai,

Direktorius

Martinus Žaltauskas

Informacija pasiteirauti:

Olia Surdokienė, olia@nisc.lt, tel. +370 670 36796